

Josep Carles Romaguera

Rompiendo las olas

(*Breaking the waves*) de Lars Von Trier

La trajectòria cinematogràfica de Lars Von Trier nos és gaire coneguda per aquests paratges illencs; tan sols dos films han pogut ser vists: *El elemento de un crimen* (1984) i *Europa* (1991) -l'única pel·lícula seva que he pogut veure-.

La ultra-conservadora comunitat admet amb resignació el casament d'ambdós, que viuen uns dies de passió desenfradada i luxuriosa. Un dia Jan ha de partir cap a la plataforma petrolífera per reprendre el seu treball. La relació es veurà alterada per l'accident que sofreix

the waves exposa la corrupció de la carnalitat com a via de fusió mutua de les ànimes i com a conseqüència d'això es qüestiona el dogma religiós com una entitat que pot pervertir la mentalitat de les persones i la perspectiva dels fets. En quant al seu contingut, el film també jutja un dels trets distintius de la religió cristiana: la salvació de la humanitat a través del sacrifici dels innocents; en aquest cas Lars Von Trier ho reflecteix amb els actes que du a terme Bess per a poder seguir unida a Jan.

Si els temes que tracta Lars Von Trier presenten unes diferències radicals respecte als seus anteriors films, tampoc podem trobar gaire semblança entre els recursos formals emprats a *Europa* i l'estil del que n'ha fet ús el director danès en el seu últim film. Sembla que Lars Von Trier també s'ha inspirat, en part, en les característiques del cinema de Dreyer; el director de *Breaking the waves* com el seu compatriota configura les escenes amb l'ús de llargs plans-seqüències. Però a diferència de Dreyer, y estretament lligat al cinema de Cassavetes o del Woody Allen de *Husbands and Wives*, el director ha rodat la pel·lícula càmera amb ma, sense deixar de sorprendre la brusquedat i l'agitació dels bast enquadrament en Cinemascope. Aquest simulacre de cinema-verité, que fa que el film adquireixi els trets propis d'un documental, intenta captar la manifestació dels sentiments i el despullament de l'esperit dels seus protagonistes; són intencions que es relacionen amb el fet que el director dirigeixi la càmera cap al rostre dels personatges. Així el rostre es converteix en l'element principal de l'expressió cinematogràfica subratllat per l'excel·lent fotografia de Robbie Muller que sembla emmarca la narració dins un gran quadre impressionista. Perquè aquesta és una d'aquelles pel·lícules que impressionen

Per finalitzar el meu comentari vull prendre unes paraules de Boileau, que, encara que estan tretes del seu context, penso que són bastant apropiades per poder dir el que per mi, tant a nivell artístic com a nivell humà, ha significat el film: "Mai a l'espectador li ofereixis allò increïble: a vegades hi pot haver veritats inverosímils". *Breaking the waves* parla d'un miracle; ella en si mateixa és un miracle. ♦

Europa és un film ambientat a l'Alemanya de postguerra, que es caracteritzava per un virtuosisme visual i una reconversió de les formes narratives; és un film hipnòtic que s'adscriu dins el gènere fantàstic (*Europa* fou premiada en el Festival de Cinema Fantàstic de Sitges com a millor pel·lícula i millor fotografia). *Breaking the waves* és una nova aposta de Lars Von Trier, qui s'allunya del modernisme per endinsar-se dins la concepció temàtica i formal del gran mestre del cinema com és Carl Th. Dreyer: no hi ha dubte de que el quart llargmetratge del director danès (Dreyer també era danès) compleix el paper de remake no-oficial de *Ordet*.

Breaking the waves ens presenta la peripècia existencial dels personatges en una petita e intolerant comunitat d'Escòcia, dominada pel pes que exerceix el fonamentalisme religiós d'arrels calvinistes. Una de les seves habitants, Bess (una irresistible interpretació de la debutant Emily Watson), s'enamora de Jan (Stellan Skarsgard) un obrer que treballa en una plataforma petrolífera.

Jan a la feina i que el mantindrà en una situació irreversible, per tal cosa aquest li confessarà a Bess que l'única forma de mantenir la flama del seu amor encesa i, per tant, l'única forma de mantenir-se viu és que Bess li relati les seves relacions practicant la prostitució amb altres homes.

A nivell temàtic, el primer que em sembla força interessant és el tractament que es fa de l'ambigüitat del concepte de bondat (bé i mal entesa). Aquest punt es centra en la confrontació que s'estableix entre Bess, persona caracteritzada per la seva bondat (i en part per la seva bogeria) i que creu que amb la seva actitud pot salvar al seu marit, i entre una comunitat intransigent que condemna amb el desterrament l'adulteri i la prostitució, així com defensa la pulcritud de l'esperit davant els plaers dels cossos. Llavors ens trobam davant una reflexió sobre la gràcia, entesa aquesta com una qualitat humana proporcionada per la divinitat i que tothom és lliure d'escollir com un poder per aconseguir miracles. *Breaking*